

Siðanefnd BÍ – Úrskurður í máli nr. 1/2019-2020

Kærandi: Auðun Freyr Ingvarsson

Kærðu: Baldur Arnarsson og ritstjórn Morgunblaðsins.

Kæruefni: Frétt um starfslok kæranda hjá Félagsbústöðum hf. í Morgunblaðinu hinn 4. mars 2019 og á vefnum mbl.is sama dag.

Málsmeðferð.

Málið var kært til Siðanefndar með bréfi kæranda, dags. 5. apríl 2019. Leitað var andsvara kærðu. Engin efnisleg andmæli bárust en blaðamaður sendi Siðanefnd Morgunblaðið frá 11. maí, 13. maí og 14. maí og vísaði til frekari umfjöllunar um málið í þeim. Þá var birt yfirlýsing frá kæranda í Morgunblaðinu 15. maí 2019. Nefndin ræddi málið á fundum sínum 23. maí og 3. júlí 2019.

Málavextir.

Kærandi lýsir því að í Morgunblaðinu mánudaginn 4. mars 2019 og í vefútgáfunni mbl.is hafi birst frétt um starfslok sín hjá Félagsbústöðum hf. en hann gegndi þar starfi framkvæmdastjóra. Segir í fyrirsögn „Hættu vegna stjórnandans“ og í undirfyrirsögnum: „Mikil ólga var innan Félagsbústaða“ og „Vitneskja um málið í borgarkerfinu.“ Kærandi var nafngreindur og með fréttinni birtist mynd af honum. Í kærnu sinni gerir kærandi alvarlegar athugasemdir við vinnubrögð hins kærða blaðamanns. Hann hafi ekki haft samband við sig við vinnslu fréttarinnar og í fréttinni hafi ranglega verið haft eftir sér hvers vegna hann hefði látið af störfum. Vitnað sé til eins ónafngreinds heimildarmanns og látið líta svo út að sá tali fyrir hönd alls starfsfólks. Þá sé staðreyndum snúið á hvolf í tilvitnun til trúnaðarskýrslu, sem unnin hafi verið fyrir Félagsbústaði. Loks gerir kærandi sérstaka athugasemd við að í upphafi fréttarinnar sé vísað til þess að „megn óánægja“ hafi verið með störf hans.

Kærandi ritaði bréf til ritstjórnar Morgunblaðsins hinn 11. mars 2019 og fór m.a. fram á að grein sem fylgdi bréfinu yrði birt í blaðinu. Ekki var orðið við því. Í Morgunblaðinu 11., 13. og 14. maí 2019 var frekari umfjöllun um málið og hinn 15. maí 2019 birti blaðið grein eftir kæranda þar sem hann fjallar um málið en lýkur umfjöllun sinni með því að hann bíði niðurstöðu Siðanefndar.

Umfjöllun.

Kærðu hafa ekki látið mál þetta til sín taka með því að veita andsvör. Verður því málið úrskurðað á grundvelli fram kominna gagna.

Fréttin í Morgunblaðinu er skýrlega merkt hinum kærða blaðamanni en útskrift af netútgáfu mbl.is hefur ekki verið lögð fyrir Siðanefnd. Ekki liggur annað fyrir en að fréttirnar séu samhljóða. Siðanefnd telur því hinn kærða blaðamann ábyrgan fyrir skrifum sínum gagnvart siðareglum.

Kærandi kvartar yfir því að fréttæfnið hafi ekki verið borið undir hann áður en fréttin birtist. Siðareglur leggja engar sérstakar kvaðir á blaðamenn í því efni en í ljósi vandvirkniskröfu 3. gr. ber að minnsta kosti að telja blaðamanni skylt að bera frétt undir aðila máls ef telja má að fréttin skaði hann eða sé honum til vanvirðu enda telur Siðanefnd það vera almenna vinnureglu blaðamanna að leita eftir sjónarmiðum þess sem er skotspónn fréttar. Frá þessari meginreglu verður að telja að sú undantekning gildi að ekki sé skylt að viðhafa slíka vandvirkni ef frétt á umsvifalaust brýnt erindi við almenning en því var augljóslega ekki að heilsa varðandi þessa frétt, sem ber með sér að hafa verið nokkurn tíma í undirbúningi hjá blaðamanni. Þegar lítið er til þess að umfjöllunin snertir

mikilsverða persónulega hagsmuni kæranda er það álit Siðanefndar að hinn kærði blaðamaður hafi ekki vandað upplýsingaöflun sína og ekki sýnt fyllstu tillitssemi í vandasömu máli eins og 3. gr. siðareglna býður.

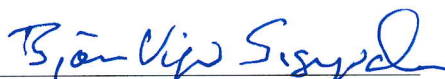
Kvörtun kæranda beinist ennfremur að efnishlið fréttarinnar. Að mati Siðanefndar ber umfjöllun um ástæðu starfsloka kæranda merki þess að ekki hafi verið vandað til upplýsingaöflunar en getur ekki amast við því að þar sé getið um aðrar ástæður starfsloka en þær sem kærandi vill halda á lofti. Hið sama á við um ályktanir sem dregnar eru af trúnaðarskýrslu, sem blaðamaður virðist hafa undir höndum, og því að blaðamaður kýs að lýsa óánægju ótilgreindra aðila sem megnri.

Ritstjórn Morgunblaðsins brást ekki við réttmætri kvörtun kæranda, þegar hann vakti athygli hennar á því að blaðamaður hefði ekki haft samband við hann við vinnslu fréttarinnar, með því að gera strax grein fyrir sjónarmiðum kæranda í blaðinu eða birta grein þá sem hann óskaði eftir að birt yrði. Ritstjórnin sýndi því kæranda ekki fyllstu tillitsemi svo sem ætlast verður til og 3. gr. siðareglna boðar.

Úrskurður.

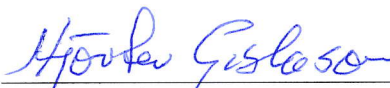
Kærðu, Baldur Arnarsson, blaðamaður, og ritstjórn Morgunblaðsins teljast hafa brotið siðareglur BÍ. Brotin eru ámælisverð.

Reykjavík, 3. júlí 2019.

Björn Vignir Sigurpálsson

Asgeir Þór Arnason

Valgerður Anna Jóhannsdóttir

Hjörtur Gíslason

Friðrik Þór Guðmundsson